

Het aangepaste Gorcumse archeologiebeleid

I&O met de gemeenteraad; 1 december 2022

**Gemeente
Gorinchem**

Huidig beleid:

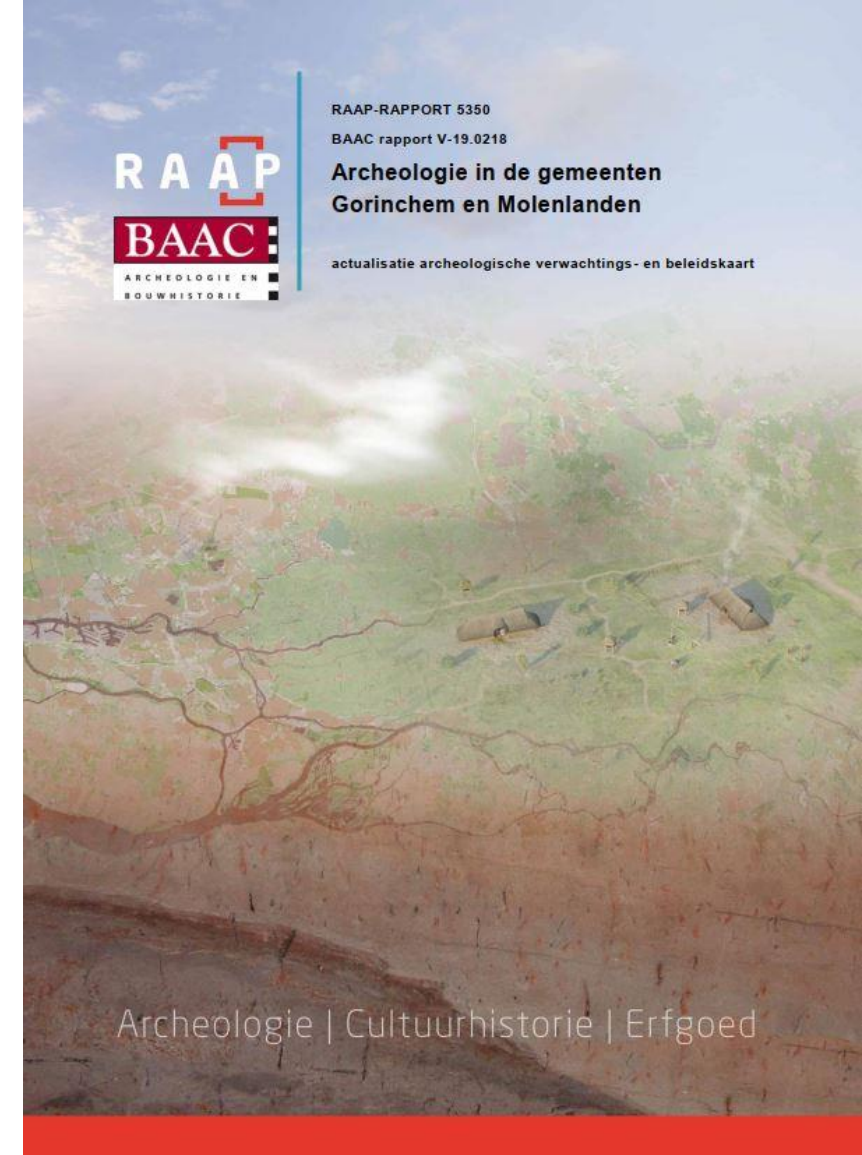
- Is vastgesteld in 2009 en is een lokale uitwerking van het Verdrag van Malta;
- Stelt voorwaarden aan hen die de bodem verstoren;
- Beoogt de risico's op het vernietigen van archeologische relictten te verminderen; uitgangspunt is het zo veel mogelijk behouden van ons archeologisch erfgoed in situ;
- Stelt eisen aan het veilig stellen van archeologische sporen en voorwerpen indien grondverzet noodzakelijk is;
- Behandelt de locaties waar de verwachting is dat archeologisch erfgoed aanwezig is en brengt deze in kaart;
- Nadruk ligt in eerste instantie op landbodems en onze historie tot aan begin 20^e eeuw.

Waarom het huidige beleid aanpassen?

- Voortschrijdend inzicht; uitgevoerd onderzoek geeft aanleiding tot het aanpassen van de verwachtingskaarten;
- Nieuwe inzichten vanuit bodemonderzoek geven andere kaartbeelden van de ligging van begraven rivierlopen en dergelijke, die aanwijzingen zijn voor gunstige condities voor verblijfplaatsen in het riviergebied en daarmee op de aanwezigheid van archeologische relictten;
- Conflictarcheologie is een thema dat niet is meegenomen in het huidige beleid. Gorinchem heeft de nodige militaire operaties meegemaakt door de eeuwen heen en er zijn ook sporen uit de 20e eeuw (Tweede Wereldoorlog en Koude oorlog) die aandacht verdienen;
- Onderwater archeologie is een nieuw thema, dat in onze waterrijke omgeving ook belangrijk is.

Wat is aangepast in het beleid?

- Nieuwe kaarten; de tekst en uitgangspunten van het beleid uit 2009 blijven gehandhaafd;
- Wel een uitgebreide onderbouwing van de aanpassingen;
- Een goed verzorgde lijst van bronnen en de gebruikte overwegingen

Aanpassingen

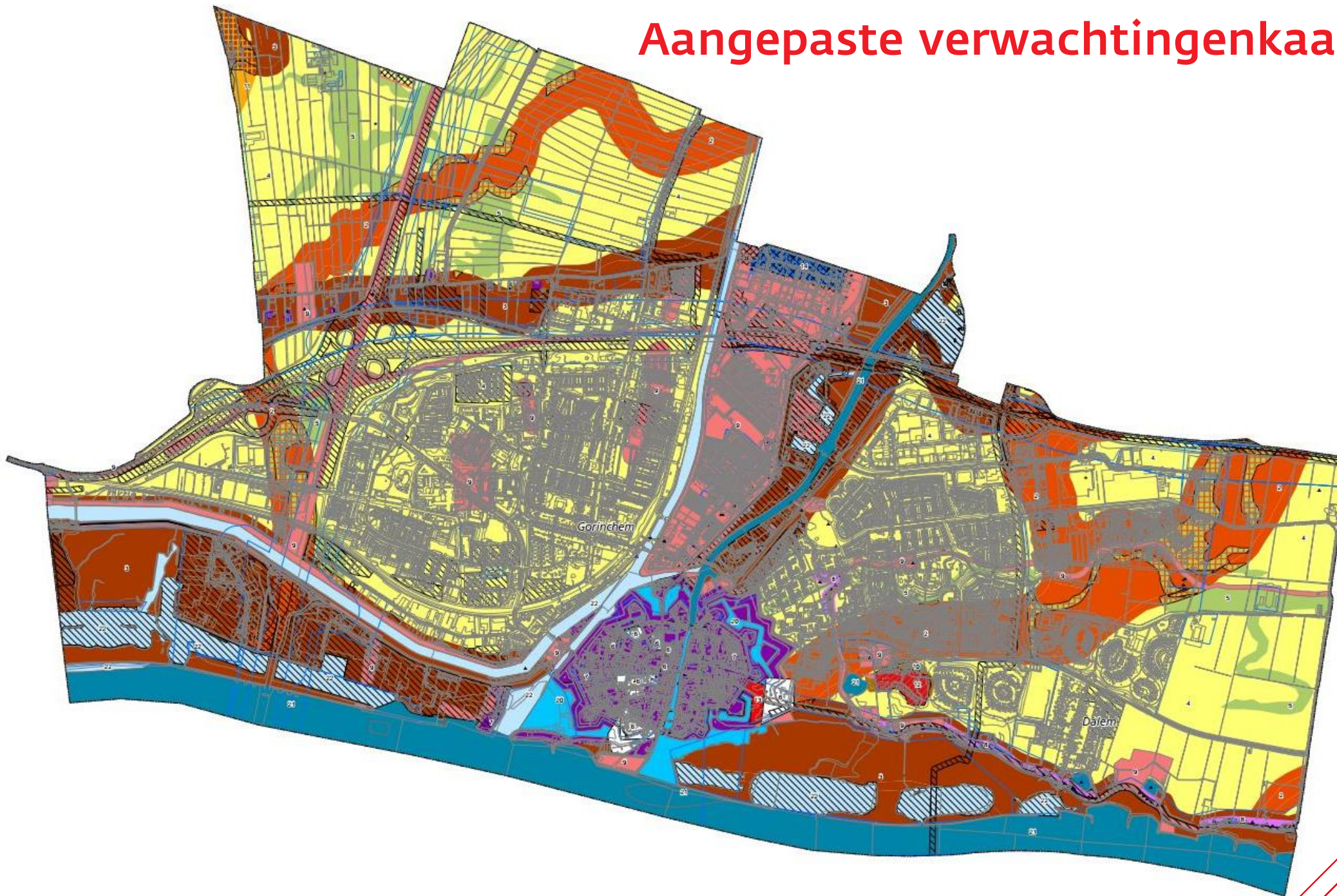
Voortschrijdende kennis integreren in het beleid met als doel:

- Het verfijnen en verbeteren van bestaande archeologische verwachtings- en beleidskaart voor het gehele gemeentelijk grondgebied;
- Vlakdekkend inzicht geven over de aanwezigheid van bekende archeologische vindplaatsen;
- Vlakdekkend inzicht geven in de verwachte archeologische waarden;
- Aanvullen van de kaart met gegevens die beschikbaar zijn bij de diverse historische en archeologische verenigingen

Nieuwe bodeminformatie Hollandse delta

Aangepaste verwachtingenkaart

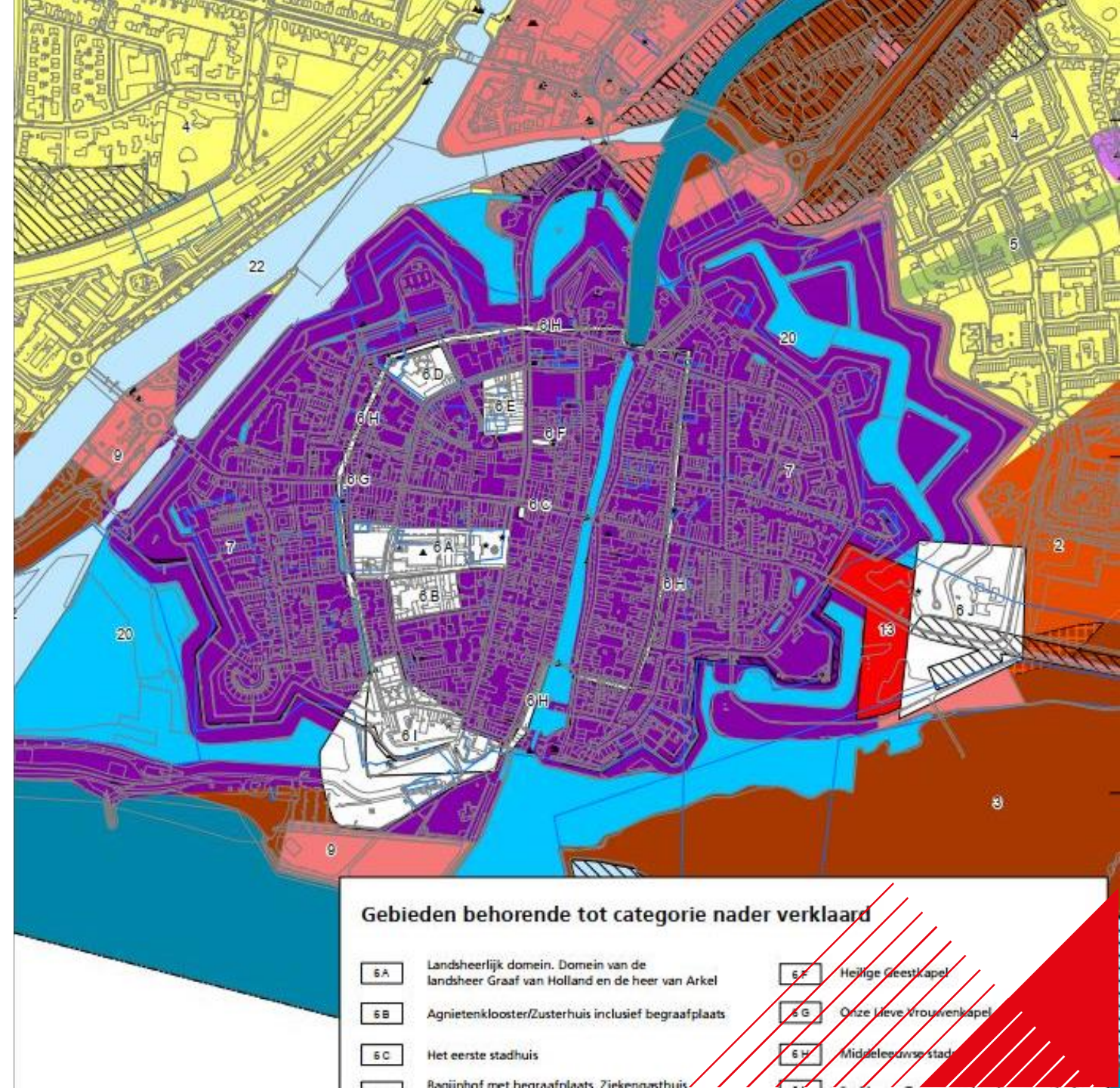
[illegible]

Aanpassing verwachting Vesting

- Uitbreiding aandachtsgebied Blauwe Toren;
- Aanpassen zones kasteel Heren van Arkel;

Al eerder opgenomen:

- Middeleeuwse vestingmuren;
- Landheerlijk domein Graaf van Holland en heer van Arkel;
- Agnietenklooster/Zusterhuis
- Het eerste stadhuis
- Begijnhof
- Minderbroederklooster
- Diverse kapellen

Vondsten, onderzoek en aandachtspunten

specifieke tijdsvakken oorlogserfgoed:

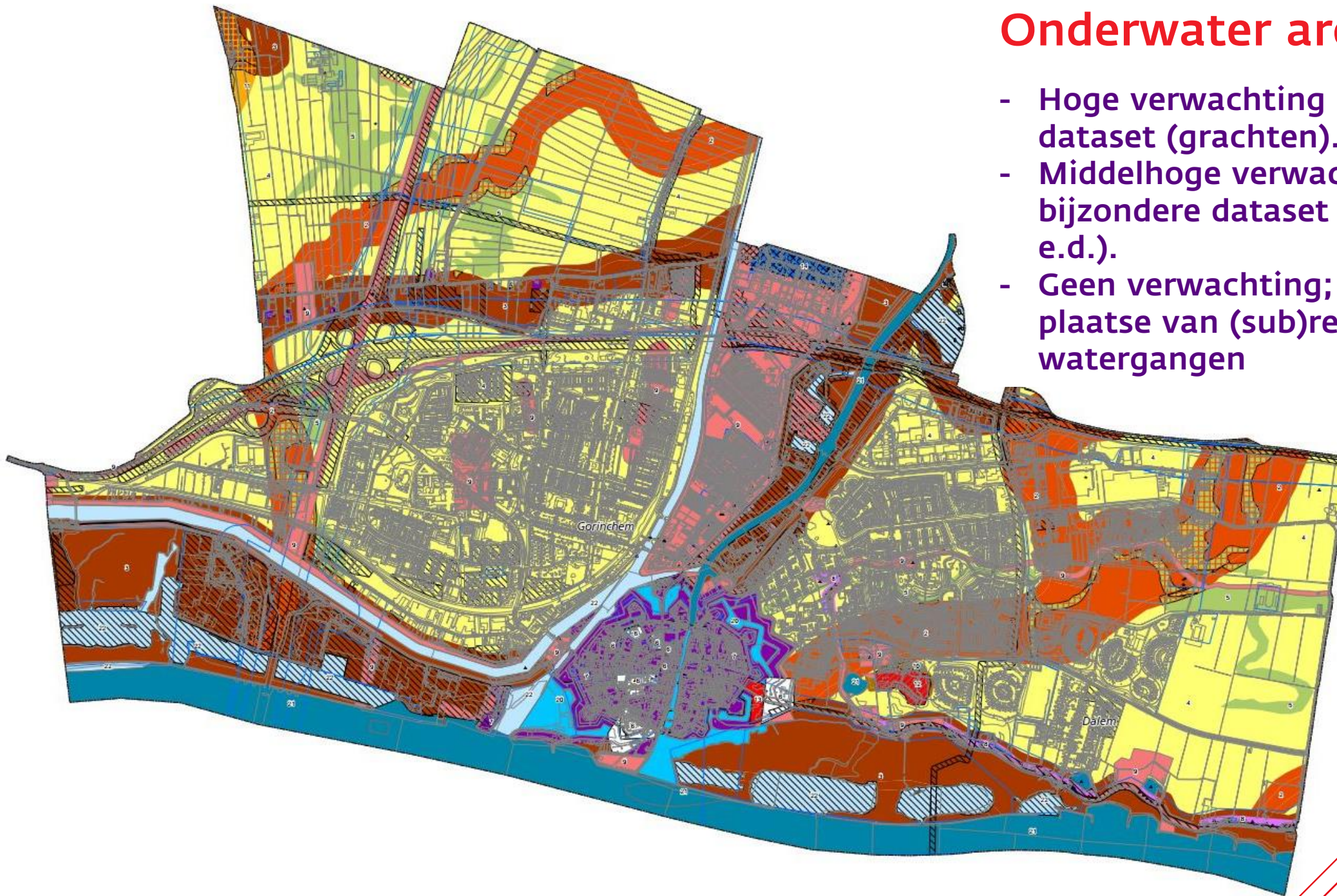
- Late middeleeuwen;
- 16e-19e eeuw;
- 1813-1914;
- Mobilisatie 1914-1918
- Interbellum
- Tweede Wereldoorlog:
 - o WO2; mobilisatie
 - o WO2; meidagen 1940
 - o WO2; bezetting
 - o WO2; frontperiode
 - o WO2; bevrijding
 - o WO2; wederopbouw
- Koude Oorlog

Conflictarcheologie door de eeuwen heen

Onderwater archeologie

- Hoge verwachting op bijzondere dataset (grachten).
- Middelhoge verwachting op bijzondere dataset (scheepswrakken e.d.).
- Geen verwachting; bijvoorbeeld ter plaatse van (sub)recent gegraven watergangen

Dank voor jullie aandacht!

Dick Rumpff, Stadsontwikkeling

**Gemeente
Gorinchem**